

2 PEED

Ta jawén Jesus hā h'yy ka'eeh do hā Peed ma erih do hahȳh

1 Simaw Peed, Jesus Kristo karom, ta mejūū do see ū ti h̄ȳh. ū edēng bēeh, ãā nemuun Jesus Kristo hyb n'aa P'op Hagä Do hā h'yy ka'eeh doo. Baad had'op ti Jesus Kristo P'op Hagä Do ēr h'yy kaha'eeh doo, ēr h'yyb tym dēeb. Baad had'op tabahadoo do hyb n'aa ēr hā tabanoo P'op Hagä Do hā ēr h'yy ka'eeh hyb n'aa. Tak'ēp baad ub ta ti ēr h'yy ka'eeh do ēr hā tanoo doo. ²P'op Hagä Doo, Jesus ēr Wahë N'aa na-ãāj hē bē bahapäh do hyb n'aa bē h'yyb gó, ū karēn tak'ēp P'op Hagä Do ky enyym bē wē, ū karēn baad had'yyt hē bē tah'yyb en'yym.

Tak'ēp ji hyb n'aa tam'aah baad had'yyt hē
ji bawät hyb n'aa ky n'aa hahȳh

³ Ta hejój me P'op Hagä Do an'oo däk ēr hā sahōnh hē baad hadoo doo, ji bahajaa hyb n'aa papuuj gó, takarēn doo da ji bawät hyb n'aa. Ta ti tawén n'oo däk ēr hā, Kristo, ēr tanaëej wät do ēr hapëe däg kän do hyb n'aa ēr h'yyb gó. Ta kabaj'aa doo me, tak'ēp taky enyym doo me ēr tanaëej wät ta karapee ēr bahadoo hyb n'aa. ⁴Ta kabaj'aa do hyb n'aa, tak'ēp taky enyym do hyb n'aa na-ãāj hē, tak'ēp baad hadoo doo, tak'ēp ji kamahän do taky däng paa ēr hā. Ta ti ēr hā taky däng do an'oo bā, baad P'op Hagä Do bawät doo da ēr babok hyb n'aa. ēr hā taky däng do tan'oo bā na-ãāj hē ēr bedëp hyb n'aa, Jesus hā h'yy kana'eeh do sa h'yyb karejää do mahähn. Nesaa do ji h'yyb säg karēn do jawén rababok do hyb n'aa sa h'yyb karejää tii.

⁵Ta ti hyb n'aa né hē, taw'āāts hē tak'ēp bē hyb n'aa tam'aah takahūum hyb n'aa bē h'yy ka'eeh doo. Taw'āāts hē baad had'yyt hē bē babok. Taw'āāts hē bē hyb n'aa tam'aah bē h'yy ganäng hyb n'aa P'op Hagä Do karēn do hā. ⁶Taw'āāts hē bē h'yyb bē mesoo, bē h'yyb karēn do jawén bē nabok hyb n'aa. Taw'āāts hē h'yy ganajëng doo me bē baboo had'yyt hē. Taw'āāts hē P'op Hagä Do karēn doo da bē babok. ⁷Taw'āāts hē bē kamahän bē wakāān hedoo doo, bē nemuun Jesus hā h'yy ka'eeh doo. Taw'āāts hē bē kamahän sahōnh hē ta wób. ⁸Sahōnh hē ta ti takahūum bā had'yyt hē bē h'yyb gó, dooh daap hē tado da tii bā Jesus Kristo, ēr Wahë N'aa bē hapäh doo. Baad hadoo ta hanaa tii. ⁹Tii d' nado

ý etsén wät doo da nabok do hā. Baad rabanahapäh do hadoo tii. Ty temah do hadoo.^a Ramabaan nesaa do sa hā hanäng do paa kawug hōm doo. ¹⁰Ti hyb n'aa, wakān haa hedoo doo, taw'āäts hē ta bahānh bē hyb n'aa tam'aah, P'op Hagä Do naëej wät do wōb né bēëh, bē metëeh hyb n'aa, P'op Hagä Do asëew hōm do wōb né bēëh, bē metëeh hyb n'aa. Sahōnh hē ta ti bē hā ý ets'ēë wät do bē moo boo bā, dooh né da bē h'yy keréd hōm bā P'op Hagä Do hā. ¹¹Tii bā, baad bē P'op Hagä Do gadoo da Jesus Kristo, èr Wahë N'aa, èr h'yyb tym dëëb tabagāä had'yyt doo bā.

Te hub né hē Jesus mejūū do rama metëek do ky n'aa hahȳy

¹²Bē hapëë däg né paawä bē ý ma erii wät do ky n'aa, baad bē gado däg né paawä bē h'yyb gó baad hadoo do ky n'aa bē rama met'ëeg wät doo, ý karēn bē hyb n'aa es'ee had'yyt hē ta tii. Dooh ý h'yy gajëe hōm bā bē ý maher'oot doo, bē manabaan hyb n'aa. ¹³Hā ýy, taw'āäts hē tii da bē ý maher'ood had'yyt hē badäk hahȳy bā ý bawät nä bā, ¹⁴edaa däk ý bahapäh do hyb n'aa badäk hahȳy bā ý bawät do gawatsik. Èr Wahë N'aa, Jesus Kristo metä wät ta ti hā ýy. ¹⁵Edaa däk ý dajëp doo. Ti hyb n'aa ý karēn sahōnh hē ý moo wät ý hajaa doo, badäk hahȳy bā ý bawät nä bā, ý dajëp jawén paa bā na-ääj hē bē hyb n'aa es'ee had'yyt hē hyb n'aa ta ti bē ý maher'ood wät doo.

¹⁶Èr Wahë N'aa Jesus Kristo hejój ky n'aa bē ää maher'oot noo gó, p'aa hēnh da tamatëeh bē ää maher'oot bā, dooh sa panyyg ub h'yy ganyy gó sa daaj hē rahyb n'aa newëe do ää ky s'üüd bā. Ää daaj hē né hē ää matym me ää bahapäh tak'ëp ta kabaj'aa doo, ¹⁷⁻¹⁸waëë P'op Hagä Do wë kasëew hōm do jó. Ta tii bā P'op Hagä Doo, ta Yb, weh'ëeh ta hā, ta bag tak'ëp gabarëeh doo gó tabawät tabanoo na-ääj hē. Hahȳy da P'op Hagä Do kyyh ta hā: "Hahȳy tah ýy, tak'ëp ý kamahän up doo. Baad ý h'yy gadajang ta wë",^b näng mäh. Ää daaj hē ää maa napäh ta kyyh, Jesus sii ta tii bā ää bab'ëeh bā.

¹⁹Ta ti ää bahapäh, ta ti ää maa napäh do hyb n'aa na-ääj hē, ta bahānh baad ää bahapäh te hub né hē Kristo matëeh do ky n'aa hā P'op Hagä Do ky n'aa rod rerih do paah. Ti hyb n'aa ý karēn paawä baad bē hyb n'aa matakä Kristo ky n'aa rerih do paa hā.

^a **1.9** Dooh rah'yy gah'ood bā P'op Hagä Do karēn do hā, tahanäng pé tii.

^b **1.17-18** Matew 17.5, Maah-Ko 9.7, Rukas 9.35

Ta bag atsäm ta tyw n'aa ji hā tametëeh do hadoo rerih do paah. P'op Hagä Do ky n'aa rod rerih do hā bē hyb n'aa matakä bā bē da hapäh ny hadoo do ji ky daheeh, ny hadoo do noo kanesa doo. Taw'ääts hē rerih do bē ky dahé had'yvt hē Kristo matëeh bā kä. Tii bā kä, baad Kristo bē da tah'yy gan'yyh P'op Hagä Do hā. Watom tapaj'ëe bā hana do hadoo bē hā Kristo. ²⁰Hahŷ ti baad ū karën bē hyb n'aa newëë: Dooh sa hanaa tado bā P'op Hagä Do kyy kerih doo gó ta ky n'aa rod rerii bong do paah. ²¹Dooh sa hanaa tado bā ta jawén hawät do ky n'aa raher'oot do paah. P'op Hagä Do Sahee h'yyb mahūum paa tii, P'op Hagä Do kyyh ramaher'oot hyb n'aa.

Ma matëg oow ky n'aa hahŷyh

2 Isaraéw buuj mahang P'op Hagä Do ky n'aa rod oow, noo kanesa doo, rababong do paa hadoo, bē mahang na-ääj hē ti anäng da ma matëg oow. Ky kamep'ëeh doo me rama metëek da te hub nadoo doo. Kristo, sa kariw n'aa, sa danäh, tadajëp doo me tedëeb wät do sa hā, ramakyys da. Jé sa kyyh maa newëë do reréd hōm da Jesus hā rah'yy ka'eeh do paah. Ti hedoo do ma matëg oow nayyw hē sa daaj hē sa ky n'aa katakyyk baad nadoo do hā. Gawatsig hōm da. ²Hajök da ky s'üüt ma matëg oow. Nu meby n'aa näng do ma matëg oow ramoo bok do ramoo bok da na-ääj hē. Sa hyb n'aa Jesus hā h'yy kana'eeh do baad nadoo doo me raher'oot da ta tyw n'aa heh'äät doo. ³Tak'ëp ta säm hā rah'yy kajäk do hyb n'aa, sa panyyg sa daaj hē rahyb n'aa newëë doo me ma matëg oow bē da rawedii, bē wē hanäng do bē anoo hyb n'aa sa hā. P'ooj däg P'op Hagä Do h'yyb dëë däk nesaa do hā taky n'aa etyy ta tii. P'op Hagä Do rejää né da tii. Dooh da rakedëeb bā. ⁴Dooh P'op Hagä Do t'yyd mehiin bā ãas wób p'ooj ub nesaa do moo bok doo. Tabanesaa hēnh tadewäts bëeh tii, t'öp gadagyp doo gó. Ta tii bā ragada P'op Hagä Do ky n'aa etyy noo gó sa hā. ⁵Dooh na-ääj hē P'op Hagä Do t'yyd mehiin bā ta hā waneh'ëeh do p'ooj ub habok doo, hag'yyp do tamejüü noo gó sa wē. Jääm hē Nowéh tabed'ëep naëng hag'yyp do mahänh, setsi ta sii habok do sii hē. Nowéh tii, ta wób tamaher'ood had'yvt hē P'op Hagä Do karën doo da rababok hyb n'aa paawä. ⁶P'op Hagä Do ky n'aa etyy paa panang Sodoma, Gomoha häd enäh do ta babuj n'aa sii hē tëëg hōõ me, sahõnh hē tagawatsig hōm hyb n'aa. Jääm hē ta ooj mad'aak paah, tak'ëp hadoo do tamo haj'aa haj'aa. Sa hā tabad'oo

do hā tametēēh nyy da tamoo wät da P'op Hagä Do waneh'ëeh do sa hā. ⁷Jääm hē panang buuj mahang tabed'ëep Róh, baad ub, P'op Hagä Do karēn doo da hawät doo. Tak'ëp Róh h'yy katón paa tak'ëp baad nadoo do nanäng P'op Hagä Do ky n'aa jaw'yyk do ky nadah'eeh do ramoo bong do hyb n'aa sa hā hanäng doo me. ⁸Sa mahang Róh bawät paah. Ta ãh hā had'yyt hē Róh, P'op Hagä Do karēn doo da hawät do ahoop paa ta h'yyb gó, tahapäh do hyb n'aa, tamaa napäh do hyb n'aa na-ãaj hē nesaa do panang buuj ramoo bok doo. ⁹Hÿy kä, ta tii da P'op Hagä Do t'yyd manehiñn do hyb n'aa paa nesaa do moo heb'ooh doo, tii da tabed'ëep do hyb n'aa paa baad habok doo, ji hapäh hahÿyh: P'op Hagä Do hajaa né hē takarēn doo da habok do tabed'ëep hejooch do sa hā kametyy do mahänh. P'op Hagä Do hajaa na-ãaj hē tarejā had'yyt hē nesaa do moo heb'ooh doo, sahönh hē taky n'aa etyy noo gó kajaa bā kä.^c ¹⁰Tarejää do mahang tak'ëp sa bahänh tarejää da nesaa do sa h'yyb säg karēn do jawén habok do hyb n'aa nu meby n'aa näng do sa hā hanäng doo me moo bok doo, baad nahado bong do hajaa do P'op Hagä Do matym gó. Sa bahänh P'op Hagä Do rejää da tamejūu do mak'yys doo.

Sa hā hē ma matëg oow rah'yy kasab'ee. Rah'yy karēn doo da ramoo bok. Dooh raky daheeh péh. Dooh rajeÿym pé ta tii. Ti hyb n'aa, dooh rajeÿym bā kabaj'aa do nes'aa padëek do raky n'aa rejā bā. ¹¹Ãas kä, ma matëg oow sa bahänh hejooj né paawä, sa bahänh rahyb n'aa jewyg né paawä, dooh raky n'aa rejää doo me Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do matym gó raky n'aa tapa bā kabaj'aa do nes'aa padëek doo. ¹²Har'ëeng hadoo ti ma matëg oow. Dooh har'ëeng rah'yy genä bā. Ti abong har'ëeng ji masoo hyb n'aa, ji nabooth hyb n'aa. Har'ëeng h'yy ganenäh do hadoo ma matëg oow ý wén näng, tak'ëp baad nadoo doo me rabaher'oot ranahapäh do hā. Ti hyb n'aa P'op Hagä Do gawats'iik da tii, har'ëeng ji nabooth do hadoo. ¹³P'op Hagä Do rejää da ta tii, ta wób rarahejää do mabaj. Baad ub sa hā pé adëb bā sii hē rah'yy karēn doo da rababok, baad nado né paawä, nu meby n'aa nyy né paawä ti rah'yy karēn doo. Séd hā bë bawëh noo gó ragen'aak baad nadoo do sa h'yyb säg karēn do ramoo bok bë sii rawëë bā. Baad nado ta wób rahaer'oot da bë ky n'aa tii d' bë mahang rababok do hyb n'aa.

^c **2.9** Jesus matëch noo gó P'op Hagä Do ky n'aa etyy da sahönh hē badäk hahÿy hā habok do paah, ãas sii hē. Nesaas do moo heb'ooh do taky n'aa etyy da banesaas hënh rahob had'yyt hē hyb n'aa. Nahëej tii bë rahoop doo.

Tak'ëp bë nu mebyk ran'oo bä. ¹⁴ Ÿýj sa patug wad'ii do hã rah'yyb padëék had'yyt hë sa wë rababok hyb n'aa. Dooh reréd nesaa doo. Rah'yyb tatuk sa da rah'yyb hedoo hyb n'aa P'op Hagä Do kyyh baad nahapäh do hyb n'aa nayyw hë h'yy keh'ÿyt doo. Sa h'yyb ramet'ëeg däk, sa h'yyb karën do rahyb n'aa h'üüm hyb n'aa. P'op Hagä Do ky n'aa was'ee padëék do tii! ¹⁵ Reréd hõm ta tyw n'aa baad hadoo doo. Ti hyb n'aa baad nadoo do jawén rababoo däk. Baräm, Beor t'aah, p'ooj ub hawät do mo n'aa me rabad'oo. Tak'ëp Baräm h'yyb däk paa ta säm hã, Isaraéw buuj majiï ta hã raky kajäk doo, Isaraéw buuj taky n'aa wasee hyb n'aa paawä. ¹⁶ Ta säm, ta hã raky kajäk do jawén tabahõm bä, ta tyw n'aa baa bä, P'op Hagä Do nabuuj gedoo mä ta hã. Hahÿý d' paa tii: Jumeto, ta mas'ää tajawät doo, aj'yy kyy me tamaher'oot paah, dooh né paawä jumeto rahaja bä raher'ood bä. Jumeto meduuk P'op Hagä Do ky n'aa rod Baräm häd näng doo, tamoo nawät hyb n'aa tak'ëp baad nadoo doo.

¹⁷ Naëng k'ääts gó naa ganyyh do mawooj däk do hadoo ta ti ma matëg oow. Naëng poo mahauk do tabës do hadoo. Ji wad'ii do tii. Ti hyb n'aa P'op Hagä Do enyyw däk sa hyb n'aa tak'ëp badagyp doo, tadewäts bëëh hyb n'aa gadagyp doo gó. ¹⁸ Daap hadoo do ti raher'oot doo. Ti hadoo né hë, kyyh tak'ëp hetsooh do rakamasab'ee do ji ramaher'oot, ta tii me rah'yyb tatuk hyb n'aa nag'aap hë baad nadoo do habok do mahãnh kedëëb bong doo, nag'aap hë Jesus hã h'yy kae padëék doo, baad P'op Hagä Do kyyh hã h'yy ganenäh nä doo. Tahajaa, näk mä sa kyyh, ji aää bää ji ÿym, ji patug nadoo do sii ji h'yyb säg karën doo da né hë. Ta tii da rah'yyb tatuk sa hã. ¹⁹ Hahÿý da raky kajäk sa kyyh maa newëe do sa hã: "Ãä ma metëék do bë gado bä, baad ub da bë babok tii bä. Dooh mejö wät pé bë hã", näk sa kyyh. Tii d' né paawä ta wób hã raky kajäk, nesaa do sa h'yyb karën do karom ti ma matëg oow. Nesaa do mejö had'yyt hë sa hã. Bë hyb n'aa newë hahÿýh: Ji hã j'aa ketsë doo, ti né hë ji hã mejüü doo. Nesaa do sa h'yyb karën do j'aa ketsëe däk sa hã. Ta ti sa hã mejüü do ti ramoo boo had'yyt hë. ²⁰ Hahÿý hyb n'aa ÿ wén her'oot ta tii da sa ky n'aa hã: Pooj jé ër Wahë N'aa, ër h'yyb tym dëëb, Jesus Kristo rabahapäh do hyb n'aa sa h'yyb gó, reréd hõm dó nesaa do badäk hahÿý hã habong do P'op Hagä Do hã h'yy kana'eeh do rabahed'oo doo, baad nado wäd ji bahadoo hanoo doo. P'aa hënh kä ta ti nesaa do j'aa ketsëe bää sa hã, p'aa hënh nesaa do ramoo bok do hyb n'aa, tak'ëp baad

nado boo hÿý kä, p'ooj ub baad nadoo do rababok do bahñh kä.
21 Taw'äts hë paawä ranahapäh baad hadoo do ta tyw n'aa P'op Hagä Do wë ji tamahüüm doo. Dooh né paawä baad tado bä ji nahapëë bä ta tyw n'aa baad hadoo doo, sa hã paawä taw'äts hë tii. Hahÿ hyb n'aa ÿ her'oot ta tii: Rahapëë däg né paawä baad hadoo do ta tyw n'aa, p'aa hënh raberéd hõm tak'ëp hanäm do P'op Hagä Do mejüü doo. Ti hyb n'aa ta tyw n'aa nahapäh do bahñh P'op Hagä Do rejää da hÿý kä sa hã. **22** Sa hã kametä däk hahÿ pawóp hadoo do ji ky hetëg doo: “Aawaar ad'ëeb jëng teheën wät do paah.”^d “Too yb hasus do mahñh hehob wät doo, p'aa hënh da tsapab gó takahep'uut.”^e

Jesus matëeh noo gó ky n'aa hahÿýh

3 Najis haa, pawóp däg bë ÿ ma erih do hahÿýh. Pooj jé bë ÿ ma erii wät doo, hahÿ na-äaj hë bë ÿ wén ma erih, bë hyb n'aa esee hyb n'aa pooj jé kaher'oot do paah, baad ub bë hyb n'aa newëë hyb n'aa. **2** Ý karën bë hyb n'aa esee p'ooj ub P'op Hagä Do ky n'aa rod tsyt hë ta wë kasëew bong do raher'oot do paah. Ý karën bë hyb n'aa esee na-äaj hë Jesus, ër Wahë N'aa, ër h'yyb tym dëeb mejüü do paah, ajyy Kristo mejüü do bë wë heboo nä do bë hã ma met'ëeg wät doo. **3** Taw'äts hë baad bë bahapäh hahÿýh: Jesus matëeh do pooj jé ti abok da nesaa do sa h'yyb karën do jawén habok doo, Jesus matëeh do ky n'aa rawajehëët doo.

4 Hahÿý da d' sa kyyh: “Matëeh mäh, taky däng paah. Te hub tado bä, ny tawät? Bë hegäa”, näk, “ër wahë n'aa ër pooj jé habong do dejëb kän. Ti hadoo né hë, paa hado had'yyt hë. Dooh takaja bä tamatëeh do pooj jé metëe n'aa.^f Paa hado had'yyt hë badäk hahÿ kapahuuj wät noo gó naa”, näk da sa kyyh. **5** Dooh rakarën bä rah'yy kadawuung bä, P'op Hagä Do ky haj'aa p'ooj ub wë kapahuuj wät doo. Dooh rakarën bä rah'yy kadawuung bä naëng bä naa k'ääts bawooj däk do ganyyh doo, ta ky haj'aa. Naëng tetyn hõm, bawooj däk do banyy däk hyb n'aa. **6** Dooh rakarën bä rahyb n'aa es'ee bä naëng hag'yyp doo me P'op Hagä Do gawats'iik paa badäk hahÿ tapahuunh do paah, ta hã habong do sii hë.

^d **2.22** Pooj jé reréd hõm nesaa do ramoo bok doo, ta jawén p'aa hënh ramoo bok, tahanäng pé tii.

^e **2.22** Pooj jé rakarën Jesus awug hõm nesaa do sa h'yyb gó hanäng doo, ta jawén p'aa hënh ramoo bok nesaa doo, tahanäng pé tii.

^f **3.4** Matew tégi eh do 24 hë takerii däk Jesus her'oot do takajaa do pooj jé metëe n'aa. Dooh ta ti kaja däg sa nooh, ta ti rawén wajehëët Jesus matëeh do ky n'aa. Nayyw hë Jesus matëeh, ta hã h'yy ka'eeh do wób red'oo. Nayyw hë takanaja bä kä, ta wób raky sém Jesus ky däng do paah.

P'op Hagä Do ky haj'aa tii. ⁷ Wē, papýj, kamarab, sagoōh, badäk hahý̄ da hē ji hapäh do P'op Hagä Do enyyw däk, tii d' P'op Hagä Do ky däng do hyb n'aa, tēeg hō̄ me ragawatsik hyb n'aa. P'op Hagä Do enäm nä ta tii. Tagawats'iik noo gó kä, sahōnh hē ta hā waneh'ëeh do tagawatsiig kän. ⁸ Bë mabaan manä hahý najis haa: P'op Hagä Do hā sét pénh né hē sét ta baab, miw ta baab. ⁹ Dooh P'op Hagä Do hyb n'aa p'eed bā taky däng do tamoo wät hyb n'aa, ta wób red'oo. Tii d' nado. P'op Hagä Do ky däng do tawén kanajaa nä, bē tayhyb n'aa b'aah do hyb n'aa. Dooh né takarēn bā gawatsik péh. Takarēn sahōnh hē rah'yy kawereem, ta hā rah'yy ka'eeh hyb n'aa paawä. ¹⁰ Ti hadoo né hē, Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do kajaa né da. Rah'yy kanapeet bā, raganadaa bā takajaa da. Ji ganada do hadoo hets'ëek do kajaa. Ti hadoo Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do kajaa doo. Nayyw hē wē gawatsik da, hawyp do hadoo. Sahōnh hē adëe bëeh da tak'ëp haju do haj'aa. Tii bā dewuh da. Badäk hahý̄h, sahōnh hē ta hā hanäng do na-äaj hē P'op Hagä Do ky n'aa etyy da tagawatsik hyb n'aa.^g

¹¹ Tii da sahōnh hē P'op Hagä Do gawats'iik do hyb n'aa da, taw'ääts hē tsyt hē nesaa do mahãnh baad bē babok P'op Hagä Do wē. Taw'ääts hē P'op Hagä Do karēn doo da bē babok, ¹² baad bē gadaa nuuj jé Kristo kajaa doo, P'op Hagä Do ky däng do paah. Taw'ääts hē nayyw hē ta ti kajaa bē an'oo bā.^h Ta ti noo gó kajaa bā kä, wē aooj jëng da. Sahōnh hē adëe bëeh da tak'ëp haju do haj'aa. ¹³ Sahōnh hē ta ti awäd né paawä, eér, Jesus hā h'yy ka'eeh doo, eér gada wē papuuj, badäk hahý̄ papuuj P'op Hagä Do ky däng doo da. Jääm hē baad hadoo doo, P'op Hagä Do karēn doo da habok do sa panang tii.

¹⁴ Ti hyb n'aa najis haa, ta ti bē gahëen do hyb n'aa, taw'ääts hē tak'ëp bē hyb n'aa tam'aah tak'ëp baad ub bē babok hyb n'aa, tak'ëp baad ub bē bahadoo hyb n'aa P'op Hagä Do hā. Tak'ëp bē hyb n'aa tamah, h'yyb nyyw gó bē baboo had'yvt hē hyb n'aa ta wē, P'op Hagä Do bahapäh hyb n'aa. ¹⁵ Bë hyb n'aa newë hahý̄h: H'yyb jawyg gó Tak'ëp Hyb N'aa Jawyk Do gada nä, nayyw hē takanajaa, ji kedëeb wät hyb n'aa banesa hēnh ji taky

^g **3.10** Tahajaa na-äaj hē ji erii bā: "Badäk hahý̄h, sahōnh hē ta hā kapahuuj wät do na-äaj hē aooj jëng da."

^h **3.12** Ji ky n'aa etsëē, nayyw hē takajaa hyb n'aa. Ji h'yy kawareem P'op Hagä Do wē, takarēn doo da had'yvt ji bawäth hyb n'aa. Ji h'yy kahas'aap Kristo ky n'aa ji mahütüm do hā, sahōnh hē badäk hahý̄ bā habong do raky n'aa napäh hyb n'aa na-äaj hē, Peed hanäng pé tayhyb n'aa péh, taw'ääts hē nayyw hē ta ti kajaa bē an'oo bā, taher'ood bā.

n'aa etyy do mahānh. Tii da na-āāj hē Paw-Ro, ēr hÿÿj hadoo do ēr kamahān do bē tama erii wät. Bē tama erii wät P'op Hagä Do h'yy gan'yyh doo da ta hā. ¹⁶ Ti ky n'aa né hē tama erii wät sahōnh hē tama erih do hā. Tama erih do mahang ti anäng häd hejoonh doo, tak'ēp ji hyb n'aa manatakä bā, dooh ji maa napëe bā tahanäng péh. H'yy gatemah doo, h'yy keh'ÿÿt doo, rawareem Paw-Ro erii wät doo. Ta see hadoo ta ky n'aa ran'oo bā. Tii da na-āāj hē rawareem P'op Hagä Do kyy kerih do wób. Sa daaj hē sa ky n'aa katakyyk baad nadoo do hā. ¹⁷ Ta ti bē hapëe däk do hyb n'aa, najis haa, taw'ääts hē bē hyb n'aa matakä, ta s'ee hēnh P'op Hagä Do ky n'aa jaw'yyk do ky nadah'eeh do bē rah'yyb mahūum mahānh te hub nadoo do rama metëek doo me. H'yy kanehÿÿd né paawä bē da hē, sa kyyh bē maa newë bā, bē da h'yy kah'ÿÿt. Ta tyw n'aa baad hadoo do bē erét da sa kyyh bē maa newë bā. ¹⁸ Taw'ääts hē P'op Hagä Do kyyh hā bē hyb n'aa matakä had'yyt hē, Jesus Kristo, ēr Wahë N'aa, ēr h'yyb tym dëeb bē wē taky enyym do takahūum had'yyt hē hyb n'aa, baad Kristo bē bahapäh hyb n'aa na-āāj hē bē h'yyb gó. Taw'ääts hē ti né hē ji j'aa etsëe had'yyt hē! Ÿÿ. Tii d' né hē. Taw'ääts hē. Jääm hē kä.